

Βαρσοβία Μάρτιος 2017

Ο ΝΑΥΠΗΓΟΕΠΙΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ

Περίληψη: Περιγράφεται ο ναυπηγοεπισκευαστικός τομέας στην Πολωνία, το μοντέλο ανάπτυξής του με τις υπάρχουσες τάσεις και προοπτικές. Αναφέρεται η σχετική κυβερνητική πολιτική. Περιλαμβάνονται στατιστικά στοιχεία για τις ναυπηγήσεις και επισκευές πλοίων καθώς και τύπων πλοίων κατά την τριετία 2012-2015. Περιλαμβάνονται ονόματα ναυπηγείων καθώς και ενώσεις και εκθέσεις που αφορούν στον κλάδο.

Ιστορία. Ο ναυπηγοεπισκευαστικός (ν/ε) τομέας στην Πολωνία έχει σημαντική και ενδιαφέρουσα ιστορία. Αναπτύχθηκε για πολλά χρόνια και κυρίως κατά την δεκαετία του 1980 όπου αποτελούσε έναν από τους σημαντικούς πυλώνες της οικονομίας και η Πολωνία ήταν ανάμεσα στους μεγαλύτερους ναυπηγούς πλοίων στον κόσμο. Ακόμα, το 2000, η χώρα κατείχε την τέταρτη θέση μετά την Νότιο Κορέα, την Ιαπωνία και την Κίνα στην ναυπηγική με 5.7% των παραγγελιών εμπορικών πλοίων παγκοσμίως. Με την μετάβαση στην οικονομία της αγοράς ο ν/ε τομέας, ως τομέας βαριάς βιομηχανίας υπέστη καθίζηση. Ειδικά όταν η Ευρωπαϊκή Κοινότητα το 2008 θεώρησε έκνομη την δημόσια επιδότηση των ναυπηγείων και εξανάγκασε την κυβέρνηση να τα ιδιωτικοποιήσει (ή να επιστρέφει τις παράνομες επιδοτήσεις τετραετίας). Σε στοιχεία δεκαετίας 2005-2015 η μείωση του αριθμού των ναυπηγηθέντων πλοίων υπήρξε δραματική.

Αλλαγή του μοντέλου. Τα τελευταία χρόνια έχει επιτευχθεί διαρθρωτική αλλαγή στη ν/ε βιομηχανία που δεν αντικατοπτρίζεται, όμως, στον αριθμό ναυπηγηθέντων πλοίων και στο tonnage. Από το 2009 έχει συντελεσθεί μία μετατόπιση προς την επισκευή πλοίων αντί της ναυπηγικής και το βιομηχανικό μοντέλο έχει γίνει χαρακτηριστικά ευέλικτο. Σήμερα ο τομέας είναι ο δεύτερος σε εθνικό επίπεδο από πλευράς προστιθεμένης αξίας και πρώτος από πλευράς αριθμού εργαζομένων (οι μισθοί αυξάνονται πάνω από τον εθνικό μέσο όρο).

Η πρόσφατη παγκόσμια οικονομική κρίση βοήθησε τα πιο ευέλικτα ναυπηγεία με επισκευαστικές υπηρεσίες καθότι πολλοί πλοιοκτήτες, παγκοσμίως, επέλεξαν την συντήρηση και επισκευή από την ναυπήγηση. Ενώ, για παράδειγμα, το παραδοσιακό ναυπηγείο του Gdansk αποτελεί σκιά της προηγούμενης ισχύος του, το γειτονικό Remontowa Holding, ιδιωτικοποιημένο το 2001 αποτελεί την μεγαλύτερη εταιρεία «γαλάζιας οικονομίας» στην Πολωνία.

Οι διαρθρωτικές αλλαγές επέφεραν και μεγαλύτερη εξειδίκευση και αύξηση της καινοτομικότητας στον τομέα. Εγκαταλείφθηκαν οι μη κερδοφόρες (καθότι ενεργοβόρες και υψηλής εντάσεως εργασίας) ναυπηγήσεις πλοίων ξηρού φορτίου, για παράδειγμα, και υιοθετήθηκε η πρακτική του outsourcing.

Τάσεις . Λόγω του ανταγωνισμού με τα ναυπηγεία της Άπω Ανατολής, η τάση που κυριαρχεί στην αγορά είναι περισσότερο για κρουαζιερόπλοια, ferry κινούμενα με LNG, κατασκευές ανεμογεννητριών και γενικά υπεράκτιες εξέδρες (ιδιαίτερης μηχανολογικής περιπλοκότητας).

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΑΡΣΟΒΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Αυτό που βοήθησε τον κλάδο ιδιαίτερα ήταν το μοντέλο χρηματοδότησης σε επίπεδο Περιφερειών. Η Πολιτική Συνοχής της ΕΕ απαιτήσε από τις Περιφέρειες να εξειδικεύσουν τους κλάδους των τοπικών οικονομιών με βάση την καινοτομία. Οι Περιφέρειες της Βαλτικής αναδείχθηκαν σε σοβαρούς υποστηρικτές της ναυτιλιακής βιομηχανίας σε τομείς όπως το off-shore και οι λιμενικές τεχνολογίες logistics. Τα ναυπηγεία ασχολήθηκαν ιδιαίτερα με την εκπόνηση περιφερειακών στρατηγικών προγραμμάτων για άντληση πόρων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Καθώς ο ευρύτερος κλάδος εξαρτάται πολύ από τις τιμές των υδρογονανθράκων (και αυτό έχει επηρεάσει αρνητικά την ανάπτυξη λόγω χαμηλών τιμών) έχει γίνει προσπάθεια μερικής απεγκλώβισης από αυτόν και διεύθυνσης σε νέες αγορές όπως η κατασκευή υπεράκτιων ανεμογεννητριών, η αλιεία και τα ferry. Τα σκάφη που κατασκευάζονται είναι αρκούντως προηγμένα τεχνολογικά και περιλαμβάνονται, κυρίως, στους οικονομικούς εκείνους τομείς που δεν σχετίζονται στενά με τον τομέα των υδρογοναναθράκων.

Πλέον, παρατηρείται η τάση στα ναυπηγεία να χρησιμοποιούν την αποκτηθείσα τεχνογνωσία σε χώρους που δεν σχετίζονται με την ναυτιλία: πολλές ν/ε μονάδες κατασκευάζουν βιομηχανικά αντικείμενα όπως γερανούς ή πύργους ανεμογεννητριών.

Ένα μόνιμο πρόβλημα είναι η έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού και συχνά προσλαμβάνονται αλλοδαποί εργάτες από την Ουκρανία, την Ινδία αλλά και την Βόρειο Κορέα.

Πολιτικές παρεμβάσεις και μέτρα.

Ο Αναπληρωτής Πρωθυπουργός και Υπουργός Ανάπτυξης και Οικονομικών, Mateusz Morawiecki, έχει χαρακτηρίσει τη ναυπηγική βιομηχανία «λίκνο της Πολωνικότητας», υπογραμμίζοντας ότι η κυβέρνηση επιθυμεί να επαναφέρει τον κλάδο στη θέση της ατμομηχανής της πολωνικής οικονομίας και να αφήσει πίσω της τις χαμένες ευκαιρίες της εποχής του κοινωνικού και οικονομικού μετασχηματισμού της χώρας. Προς επίρρωση των πολιτικών ανακοινώσεων κατατέθηκε στις 16.6.16, προς ψήφιση, σχετικό νομοσχέδιο με το οποίο θα ενθαρρύνεται η πραγματοποίηση νέων επενδύσεων στον κλάδο. Μεταξύ άλλων, στο νομοσχέδιο προβλέπονται α) η δυνατότητα απαλλαγής των ναυπηγείων από την υποχρέωση καταβολής ΦΠΑ, β) η δυνατότητα είτε καταβολής φόρου νομικών προσώπων είτε φορολόγησης με συντελεστή 1% επί των πωλήσεων και γ) η δυνατότητα ένταξης των ναυπηγείων σε Ειδικές Οικονομικές Ζώνες. Ο νέος νόμος τέθηκε σε ισχύ την 01.01.2017.

Στις 23/1 τ.ε. το πολωνικό Δημόσιο, προχώρησε στην πώληση των μη λειτουργούντων Ναυπηγείων Στετίνου (Szczecin Shipyard) στο πολωνικό επενδυτικό ταμείο Mars (Mars Investment Fund) έναντι 100 εκ. Ζλότυ, περίπου € 23 εκ.. Η κίνηση αυτή χαιρετίστηκε ως «βήμα στην πορεία ανασυγκρότησης της εγχώριας ναυπηγικής βιομηχανίας». Κατά τον Υπουργό Ναυτιλίας, η δραστηριότητα των εν λόγω ναυπηγείων θα επικεντρωθεί στην κατασκευή οχηματαγωγών πλοίων. Κύριος στόχος είναι η αποκατάσταση της παραγωγικής δυναμικότητας των εγκαταστάσεων μέσω της υλοποίησης ενός προγράμματος αναδιάρθρωσης και εξυγίανσης και κατά τρόπο οικονομικά βιώσιμο. Το επόμενο στάδιο

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΑΡΣΟΒΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

της σχετικής διαδικασίας θα περιλαμβάνει τη συγκρότηση μιας κοινοπραξίας επιχειρήσεων που λειτουργούν σήμερα στο Βιομηχανικό Πάρκο Στετίνου (<http://szczecinpark.pl>), στην έκταση του ναυπηγείου.

Δημόσια Διοίκηση- Φορείς-Εκθέσεις

- Υφίσταται νεοϊδρυθέν Υπουργείο Ναυτιλιακής Οικονομίας και Εσωτερικής Ναυσιπλοΐας με Διεύθυνση Ναυτιλιακής Οικονομίας χωρίς να έχει εποπτεία στα ναυπηγεία.
- Η μεγαλύτερη Ένωση Ναυτιλιακών Εταιρειών Association of Polish Maritime Industries (<http://www.forumokretowe.org.pl/>) περιλαμβάνει ναυπηγεία και ν/ε μονάδες στα μέλη της.
- Η BALTEXPO είναι η μεγαλύτερη και παλαιότερη διεθνής έκθεση στον τομέα της ναυτιλίας. Λαμβάνει χώρα ανά διετία με περίπου 300 εκθέτες και 4000 επισκέπτες. Η 19^η Baltexpro έχει προγραμματισθεί για τις 11-13 Σεπτεμβρίου 2017.

Στατιστικά Στοιχεία Ναυπηγικής για την περίοδο 2012 – 2015

(πηγή Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας)

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΛΟΙΩΝ

	2012	2013	2014	2015
Αριθμός Πλοίων	15	12	8	7
Ολική Χωρητικότητα σε τόνους (χιλ.)	84,8	34,7	25,6	18,9
Αντισταθμιστική Ολική Χωρητικότητα σε Τόνους (χιλ.)	133,7	68,7	47,1	33,6

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΠΛΟΙΩΝ

	2012	2013	2014	2015
Πλοία μεταφοράς φορτίων (General Cargo Carriers)	1	-	-	2
Τάνκερς μεταφοράς φυσικού αερίου (Gas tankers)	-	-	1	-
Πορθμεία (Ferries)	4	2	1	1
Αλιευτικά (Fishing)	1	-	1	1
Πλοία μη μεταφοράς φορτίων (Non-cargo carrying)	9	10	5	3

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΑΡΣΟΒΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ ΠΛΟΙΩΝ (έως 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους)

	2012	2013	2014	2015
Αριθμός Πλοίων	22	19	19	19
Ολική Χωρητικότητα σε τόνους (χιλ.)	89,3	57,1	76,2	83,3
Αντισταθμιστική Ολική Χωρητικότητα σε Τόνους (χιλ.)	166,5	96,2	127,6	129,0

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΠΛΟΙΩΝ (έως 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους)

	2012	2013	2014	2015
Πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων (Containers Carriers)	-	5	5	4
Πλοία μεταφοράς χημικών (Chemical Carriers)	-	1	-	-
Τάνκερς μεταφοράς φυσικού αερίου (Gas tankers)	1	1	-	-
Πορθμεία (Ferries)	4	1	5	6
Αλιευτικά (Fishing)	4	3	-	-
Πλοία μη μεταφοράς φορτίων (Non-cargo carrying)	13	8	9	9

ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΠΛΟΙΩΝ

	2012	2013	2014	2015
Αριθμός Επισκευών Πλοίων	617	532	599	610
Αξία σε εκατομμύρια Ευρώ	227,5	232,8	276,4	311,8

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ ΕΠΙΣΚΕΥΩΝ ΠΛΟΙΩΝ (έως 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους)

	2012	2013	2014	2015
Αριθμός Επισκευών Πλοίων	202	97	68	39
Αξία σε εκατομμύρια Ευρώ	103,2	102,3	159,2	118,2

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΛΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΚΑΙ ΣΚΑΦΩΝ

Τα στοιχεία αφορούν επιχειρήσεις που απασχολούν παραπάνω από 9 εργαζόμενους

		2012	2013	2014	2015
Θαλαμηγοί (Sea-going yachts)	Κατασκευή	538	591	630	699
	Πώληση	539	593	630	699
	Εκατ.Ζλότυ	186,8	256,0	212,9	232,6
Σκελετοί Σκαφών (Sea-going ships' hulls)	Κατασκευή	31	33	23	31
	Πώληση	31	33	15	25
	Εκατ.Ζλότυ	199,2	375,7	230,0	231,5
Μηχανοκίνητα Σκάφη Αναψυχής (Sea-going motor boats for pleasure)	Κατασκευή	411	589	999	1087
	Πώληση	406	562	997	1062

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΑΡΣΟΒΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

	<u>Εκατ.Ζλότυ</u>	22,2	39,9	60,5	72,2
<i>Καραβοφάναρα, πλοία-αντλίες, πλωτοί γερανοί (Sea-going light-vessels, fire-floats, floating cranes)</i>	<u>Κατασκευή</u>	4	7	14	3
	<u>Πώληση</u>	4	7	12	3
	<u>Εκατ.Ζλότυ</u>	83,5	522,1	334,6	127,1

Κατάλογος Ναυπηγείων στην Πολωνία

Ναυπηγείο	Περιοχή/πόλη	ιστοσελίδα
Remontowa Shipbuilding S.A.	Γκντανσκ	http://www.remontowa-rsb.pl/
Remontowa Shiprepair Yard S.A.	Γκντανσκ	http://www.remontowa.com.pl/index_en.php
Shiprepair Yard "NAUTA" S.A.	Γκντύνια	http://nauta.pl/index.php?shiprepair-yard
Damen Shipyard Gdynia S.A.	Γκντύνια	http://www.damen.com/companies/damen-shipyards-gdynia
Stocznia Gdańsk S.A [Gdańsk Shipyard]	Γκντανσκ	http://www.gdanskshipyard.pl/en/
CRIST S.A.	Γκντύνια	http://www.crist.com.pl/english
Maritim Shipyard Sp. z o. o.	Γκντανσκ	https://www.maritim-shipyard.pl/
AHB Service Ltd.	Γκντανσκ	http://www.ahbservice.com.pl/?lang=en
SAFE Co. Ltd. sp. z o.o.	Γκντανσκ	http://safe.gdynia.pl/safe-co-ltd-sp-z-o-o,7,en.htm
Elektro-Plus	Γκντύνια	http://elektroplus.biz/
Energomontaż-Póńnoc Gdynia S.A. (EPG)	Γκντύνια	http://epgsa.com/epgen/
RUROSERW	Γκντανσκ	http://www.ruroserw.pl/english.php
Vistal Gdynia S.A.	Γκντύνια	http://www.vistal.pl/en/
Vogen	Γκντύνια	http://www.vogen.pl/
Aluship Technology Sp. z o.o.	Γκντύνια	http://www.aluship.com/
Stocznia WISŁA Sp. z o.o.	Γκντύνια	http://www.stoczniawisla.pl/Nowa/indexeng.html
Naval Shipyard S.A	Γκντύνια	http://www.navship.pl/en.html

Παραδείγματα πρόσφατων παραγγελιών και έργων σε Πολωνικά Ναυπηγεία

Ναυπηγείο: Crist SA

Παραγγελία: Φέριμποτ (οχηματαγωγό-επιβατηγό) τύπου Polarkonsult PK-259.1

Χαρακτηριστικά Παραγγελίας: 69,38 μ. μήκος, 15,10 μ. πλάτος, 540 επιβάτες χωρητικότητα , 330 μ. λωρίδες για τα οχήματα

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΑΡΣΟΒΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Παραλήπτης/Προέλευση: Vegagerðin / Ισλανδία
Ημερομηνία Παράδοσης: Ιούνιος 2018

Ναυπηγείο: Remontowa Shipbuilding
Παραγγελία: 2 Υβριδικά Φέριμποτ (οχηματαγωγά-επιβατηγά)
Χαρακτηριστικά Παραγγελίας: 150 επιβάτες χωρητικότητα , 210 μ. λωρίδες για τα οχήματα
Παραλήπτης/Προέλευση: Transport for London (TfL) / Μεγάλη Βρετανία
Ημερομηνία Παράδοσης: Τέταρτο τρίμηνο 2018

Ναυπηγείο: Nauta Shiprepair Yard
Παραγγελία: 5 σκελετή αλιευτικών σκαφών / μηχανότρατες
Χαρακτηριστικά Παραγγελίας: 49,95 – 82 μ. μήκος, 11,20 – 17,20 μ. πλάτος, 570 – 1959 τ. βάρος
Παραλήπτης/Προέλευση: Karstensens Skibsvaerft AS / Δανία
Ημερομηνία Παράδοσης: 2017 & πρώτο εξάμηνο 2018

Ναυπηγείο: Crist SA
Παραγγελία: Πλοίο ιχθυομεταφοράς τύπου SC75 με οψιόν παραγγελίας ακόμα τριών
Χαρακτηριστικά Παραγγελίας: 75,70 μ. μήκος, 15 μ. πλάτος, 980 τ. βάρος, δεξαμενή χωρητικότητας 3.000 κ.μ. για μεταφορά σολομού
Παραλήπτης/Προέλευση: Artic Group Ships/Artic Shipping AS / Νορβηγία
Ημερομηνία Παράδοσης: Τέταρτο τρίμηνο 2017

Ναυπηγείο: Gdansk Shipyard Group (GSG) & Marine Projects Ltd.
Παραγγελία: Επιβατηγό – οχηματαγωγό Πλοίο
Χαρακτηριστικά Παραγγελίας: 194,80 μ. μήκος, 31,60 μ. πλάτος, 1900 επιβάτες χωρητικότητα, 2.800 μ. λωρίδες για φορτία, 4 καταστρώματα, κατάστρωμα χωρητικότητας 300 οχημάτων, 435 καμπίνες επιβατών
Παραλήπτης/Προέλευση: Irish Continental Group (ICG) - Irish Ferries / Ιρλανδία
Ημερομηνία Παράδοσης: Μάιος 2018